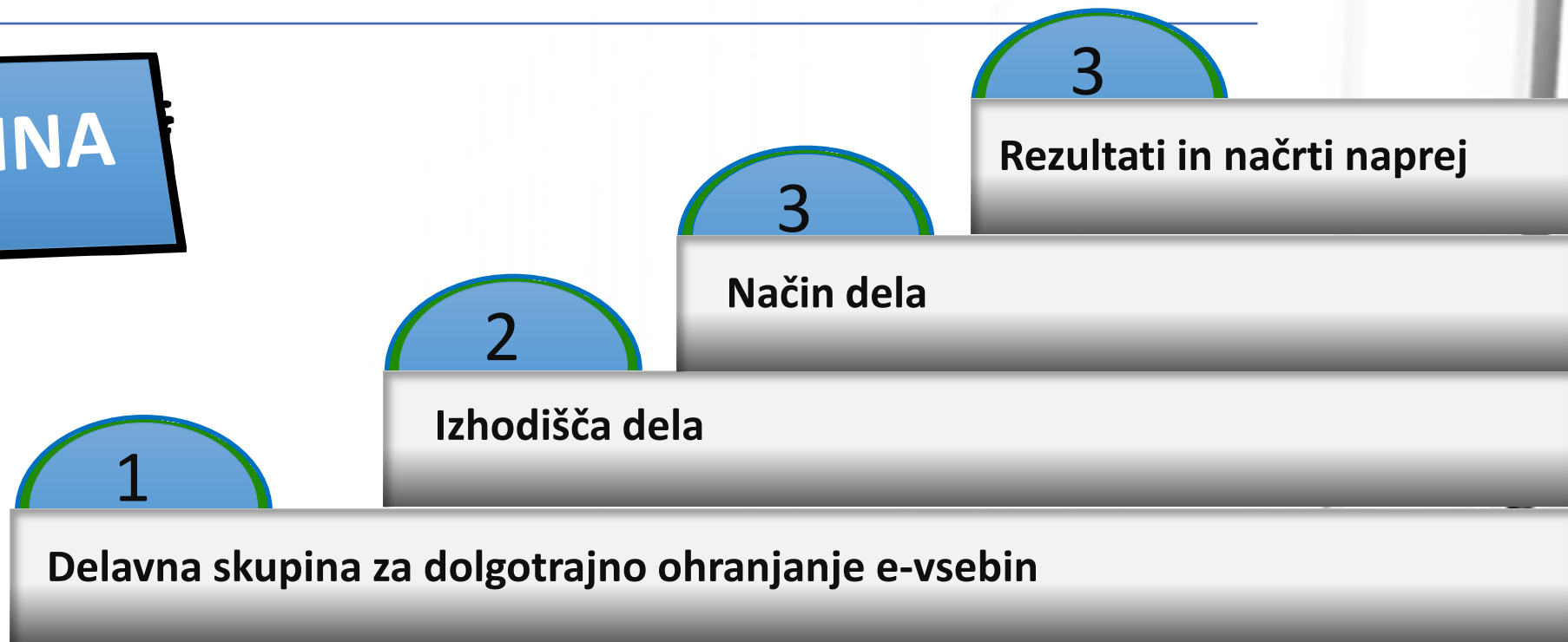

Delavna skupina za dolgotrajno ohranjanje e-vsebin

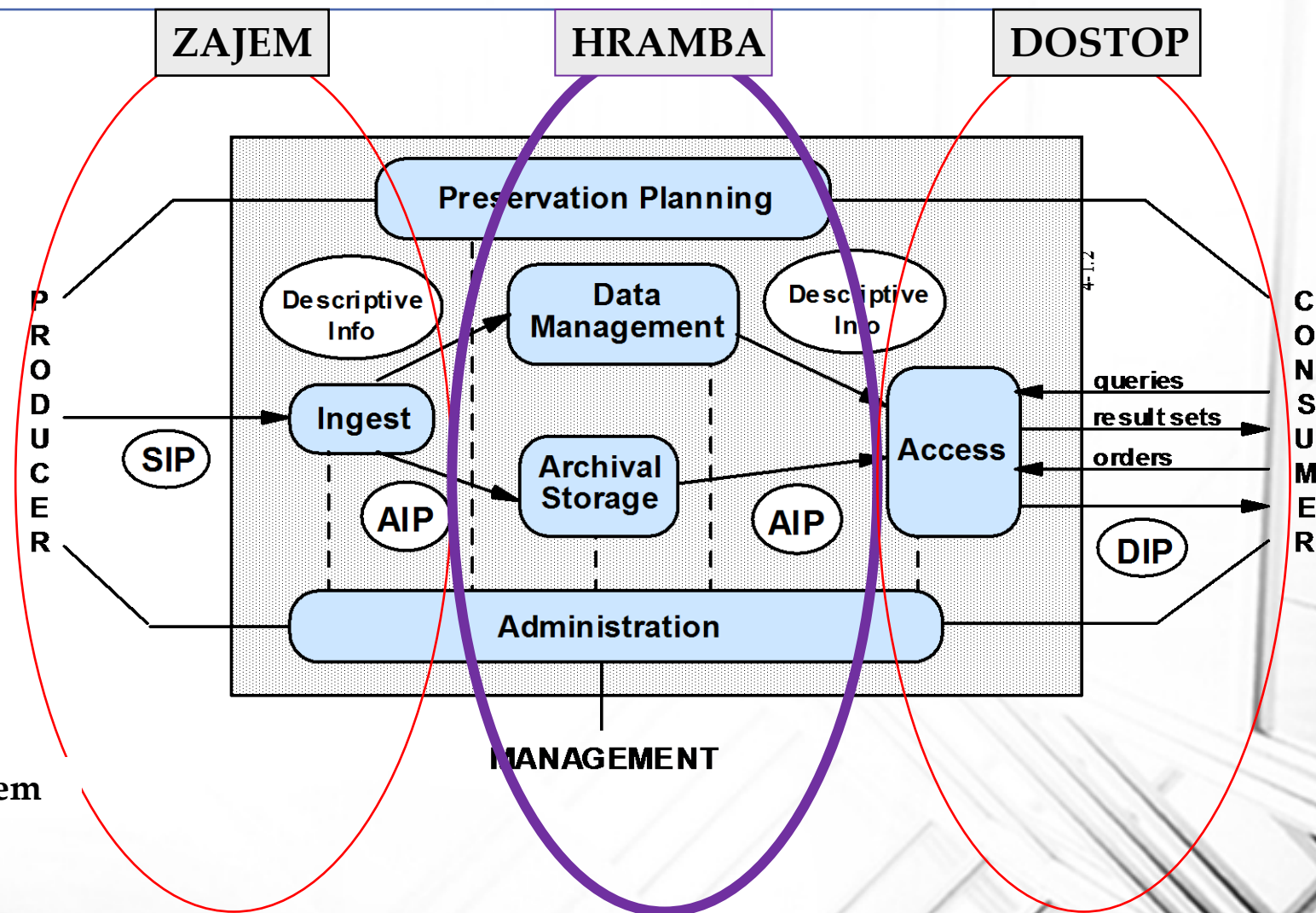
Tatjana Hajtnik
Arhiv RS

VSEBINA

OAIS referenčni model (ISO 14721)

OAIS: Open archival information system

Delavna skupina za dolgotrajno ohranjanje e-vsebin

- 22 članov delovne skupine iz 12 inštitucij:
 - ❖ Arhiv RS
 - ❖ Inštitut novejšje zgodovine
 - ❖ Kinoteka Ljubljana
 - ❖ Ministrstvo za kulturo, INDOK
 - ❖ Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo
 - ❖ Moderna galerija, Ljubljana
 - ❖ Narodna univerzitetna knjižnica
 - ❖ Novi Zato
 - ❖ Pokrajinski arhiv Koper
 - ❖ Pokrajinski arhiv Maribor
 - ❖ Zavod za varstvo kulturne dediščine
 - ❖ ZVKDS, Restavratorski center

Izhodišča dela delovne skupine za dolgotrajno ohranjanje e-vsebin

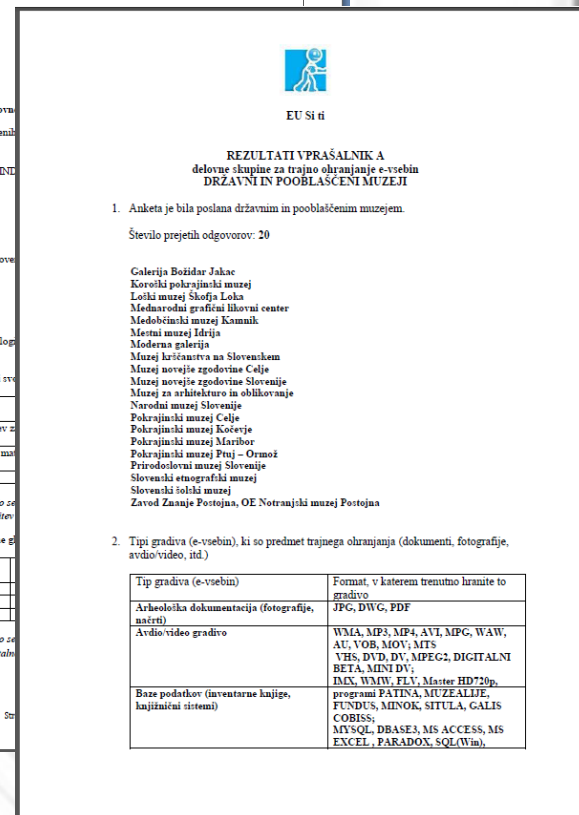
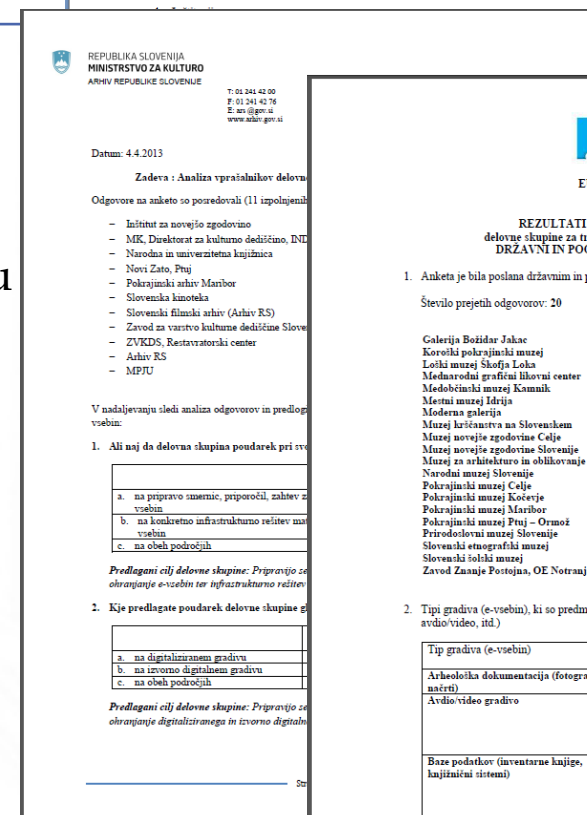
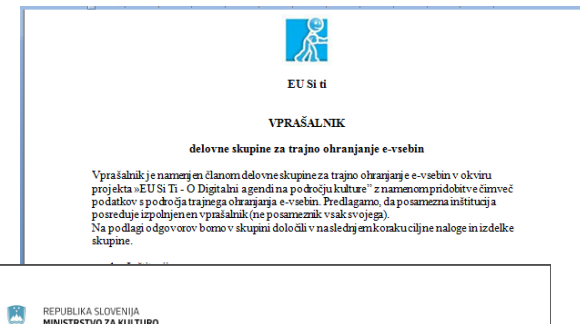
- Ugotovitev stanja na področju dolgotrajnega ohranjanja e-vsebin kulturne dediščine in predlog ukrepov za izboljšanje
- Tipologija kulturne dediščine (vrsta kulturne dediščine), ki jo bomo dolgotrajno ohranjali v digitalni obliki
- Terminološki slovar
- Pravne podlage in standardi
- Smernice, priporočila in zahteve za trajno ohranjanje e-vsebin (digitalizirano in izvorno digitalno)

Način dela

- Uvodni sestanek
- Anketa
- Sestanki
- Več krogov usklajevanj in vmesnih dokumentov (e-pošta)
- Objava vmesnih izdelkov na spletni strani

Rezultati dela

- Priprava in izvedba ankete.
- Analiza ankete.
 - *Predlagani cilj:* Delovna skupina pripravi predstavitev stanja na področju dolgotrajnega ohranjanja e-vsebin kulturne dediščine in predlog ukrepov za izboljšanje. Elaborat se naslovi na pristojno ministrstvo za kulturo kot eden izmed izdelkov delovne skupine v okviru evropske digitalne agende.
Rok: september 2013
- Pravne podlage, standardi in dobre prakse na področju trajnega ohranjanja e-vsebin kulturne dediščine.
- Smernice za dolgotrajno ohranjanje e-vsebin kulturne dediščine.

Pravne podlage, standardi in dobre prakse

na področju trajnega ohranjanja
e-vsebin kulturne dediščine

Predpisi

- **Pregled relevantnih predpisov na področju e-hrambe kulturne dediščine:**

- *Strokovno področje*
- *Tip gradiva*
- *Namen*
- *Vsebina*
- *Dostopnost na naslovu*

- **Predlagani cilji delavne skupine:**

- Ugotoviti, ali različni predpisi na različen način urejajo ista področja kulturne dediščine.
- Pripraviti predloge poenotenja oz. dopolnitve predpisov.

- Rok: september 2013

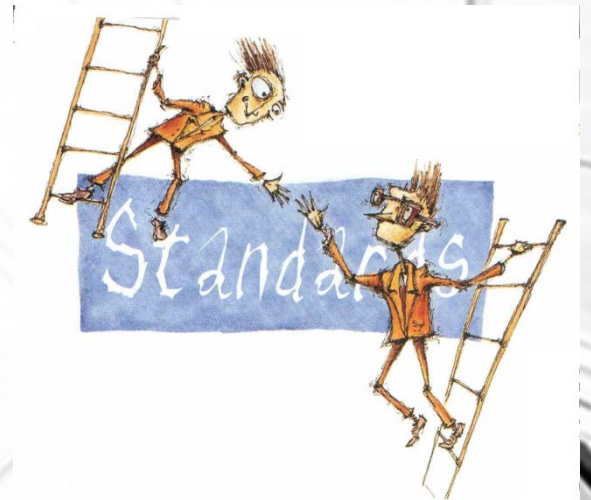
Strategije

- **Pregled strategij slovenskih inštitucij kulturne dediščine**
 - *Strokovno področje*
 - *Tip gradiva*
 - *Namen*
 - *Vsebina*
 - *Dostopnost na naslovu*

Standardi, smernice in priporočila na področju trajnega ohranjanja e-vsebin kulturne dediščine

- **Pregled standardov, smernic in priporočil**
 - *Namen*
 - *Vsebina*
 - *Dostopnost na naslovu*
- **Pomembnejše pobude in informacijski portali**
- **Organizacije in združenja, ki imajo velik vpliv na področje**

SMERNICE

za dolgotrajno ohranjanje e-vsebin
kulturne dediščine

SMERNICE

- Terminološki slovarček.
- Implementacija standarda ISO 14721 (OAIS).
- Tehnološke smernice v postopku prevzemanja gradiva v e-hrambo in dolgotrajno ohranjanje.
- Materialno varstvo e-vsebin kulturne dediščine.
- Avtorske pravice varuhov e-vsebin.
- Osveščanje in usposabljanje ustvarjalcev in inštitucij, ki hranijo e-vsebine.

Terminološki slovarček

- Predlagani cilj delovne skupine:
 - ❖ izdelati nabor terminologije na enem mestu (normativni pomen).
- Osnova bo prevod standarda SIST ISO 14721:2012, upoštevala se bo tudi terminologija v obstoječih predpisih. Vključeni bodo ključni in hkrati splošni termini na področju dolgotrajnega ohranjanja e-vsebin.

Končni rezultat: **terminološki slovarček**

- Rok: september 2013

SMERNICE

- Terminološki slovarček.
- **Implementacija standarda ISO 14721 (OAIS).**
- Tehnološke smernice v postopku prevzemanja gradiva v e-hrambo in dolgotrajno ohranjanje.
- Materialno varstvo e-vsebin kulturne dediščine.
- Avtorske pravice varuhov e-vsebin.
- Osveščanje in usposabljanje ustvarjalcev in inštitucij, ki hranijo e-vsebine.

Implementacija standarda ISO 14721 (OAIS)

- Model OAIS (ISO 14721) - temeljni okvir razumevanja koncepta dolgotrajnega ohranjanja e-vsebin.
- Izvedeno:
 - Pobuda SIST-u za sprejem ISO 14721 kot nacionalni standard.
 - S 1. junijem ISO 14721 objavljen kot slovenski nacionalni standard.
- Predlog:
 - Delavna skupina predlaga Ministrstvu za kulturo, da podpre prevod OAIS.
- Rok: odločitev MK; rok za prevod ?

SMERNICE

- Terminološki slovarček.
- Implementacija standarda ISO 14721 (OAIS).
- **Tehnološke smernice v postopku prevzemanja gradiva v e-hrambo in dolgotrajno ohranjanje.**
- Materialno varstvo e-vsebin kulturne dediščine.
- Avtorske pravice varuhov e-vsebin.
- Osveščanje in usposabljanje ustvarjalcev in inštitucij, ki hranijo e-vsebine.

Tehnološke smernice v postopku prevzemanja gradiva v e-hrambo in dolgotrajno ohranjanje

- Osnova ETZ 2.0 *
- Delovna skupina izpostavila tri področja za pripravo tehnoloških smernic:

❖ Proces zajema, e-hrame in dostopa

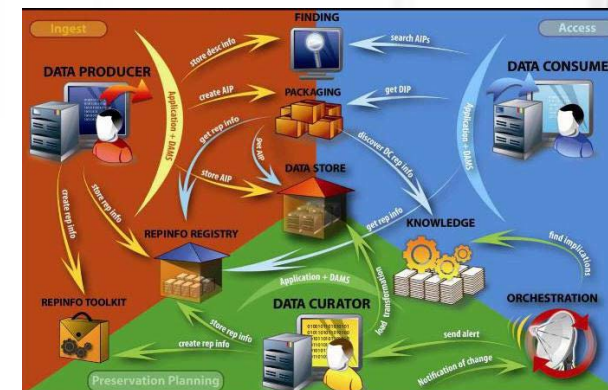
Predlog: vse tri skupine (zajem, e-hramba, dostop) skupaj opišejo celoten proces od zajema do uporabe e-vsebin kulturne dediščine.

❖ Postopek prevzema gradiva v e-hrambo

Predlog: smernice za ravnanje v postopku prevzemanja v e-hrambo (metapodatki, virusi, formati, varnostne vsebine, ...).

❖ Dolgotrajno hranjenje e-vsebin kulturne dediščine za posamezne tipe gradiva

- *Predlog: strategija migracije podatkov in pretvorbe formatov.*

* Dostopne na naslovu: http://www.arhiv.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/predpisi_s_podrocja_arhivske_dejavnosti_v_sloveniji/

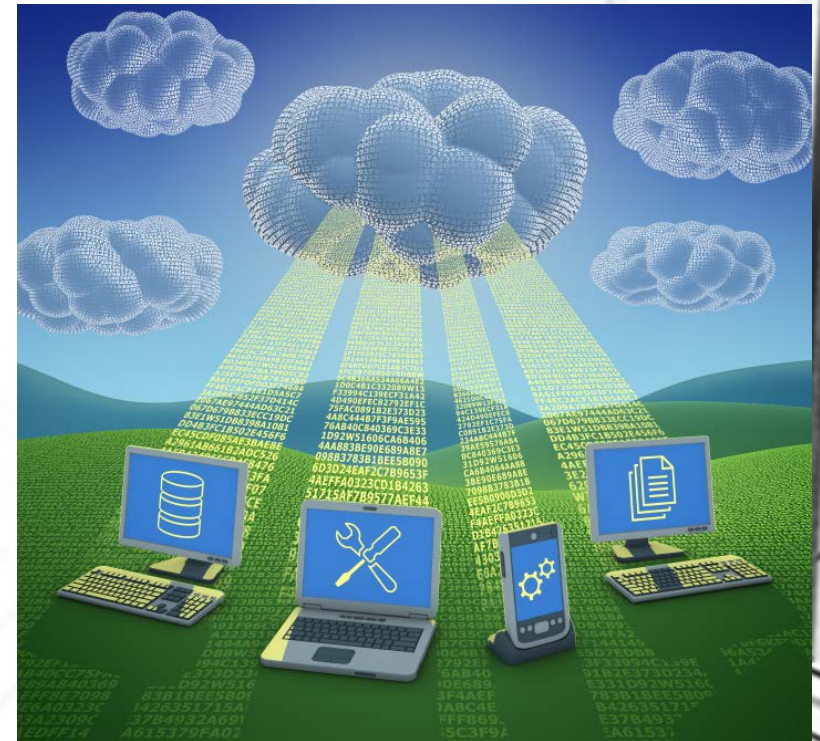

SMERNICE

- Terminološki slovarček.
- Implementacija standarda ISO 14721 (OAIS).
- Tehnološke smernice v postopku prevzemanja gradiva v e-hrambo in dolgotrajno ohranjanje.
- **Materialno varstvo e-vsebin kulturne dediščine.**
- Avtorske pravice varuhov e-vsebin.
- Osveščanje in usposabljanje ustvarjalcev in inštitucij, ki hranijo e-vsebine.

Smernice za materialno varstvo e-vsebin kulturne dediščine (1)

- **Ugotovitve:**
 - ❖ hramba na lastni infrastrukturi, pri zunanjih ponudnikih, e-oblaku
 - ❖ osnova ETZ 2.0
- **Predlog:**
 - ❖ Dopolnitev smernic za različne primere dolgotrajnega ohranjanja e-vsebin:
 - *Lastna hramba: smernice za vzpostavitev ustreznega informacijsko komunikacijskega sistema (varnostne kopije, varovano območje,...)*
 - *Hramba pri zunanjih ponudnikih*
 - *Hramba v e-oblaku (zasebnem, javnem)*

Smernice za materialno varstvo e-vsebin kulturne dediščine (2)

- *Pilotni projekt.*
- *Cilji:*
 - ❖ **Preveriti** ali obstajajo **pogoji** za izvajanje prakse na vseh področjih kulture.
 - ❖ Preveriti, kakšne so dodatne zahteve in potrebe za vzpostavitev predlaganega sistema (ali mreže) ter njegovo delovanje.
 - ❖ Vzpostavitev mreže za trajno ohranjanje digitalnih virov Slovenije, pod pogojem, da Ministrstvo za kulturo zagotovi zadostna sredstva za delovanje.

Rok: Odločitev MK? Izvedba ?

SMERNICE

- Terminološki slovarček.
- Implementacija standarda ISO 14721 (OAIS).
- Tehnološke smernice v postopku prevzemanja gradiva v e-hrambo in dolgotrajno ohranjanje.
- Materialno varstvo e-vsebin kulturne dediščine.
- **Avtorske pravice varuhov e-vsebin.**
- Osveščanje in usposabljanje ustvarjalcev in inštitucij, ki hranijo e-vsebine.

Smernice na področju avtorskih pravic varuhov e-vsebin

- Delovna skupina podpira predloge skupine za dostop glede ureditve avtorskih pravic pri e-vsebinah

SMERNICE

- Terminološki slovarček.
- Implementacija standarda ISO 14721 (OAIS).
- Tehnološke smernice v postopku prevzemanja gradiva v e-hrambo in dolgotrajno ohranjanje.
- Materialno varstvo e-vsebin kulturne dediščine.
- Avtorske pravice varuhov e-vsebin.
- **Osveščanje in usposabljanje ustvarjalcev in inštitucij, ki hranijo e-vsebine.**

Smernice za vzpostavitev rednih programov osveščanj in usposabljanja za ustvarjalce in inštitucije, ki hranijo e-vsebine

- Predlagani cilji:
 - ❖ Vzpostavitev registra varuhov e-vsebin
 - ❖ Priprava programov periodičnih izobraževanj in usposabljanj
 - ❖ Dopolnitev izpitnih vsebin
- *Rok:* odločitev MK? Izvedba?

SMERNICE

- Terminološki slovarček.
- Implementacija standarda ISO 14721 (OAIS)
- Tehnološke smernice v postopku razvoja gradiva v e-branži.
- Materialni standardi za ohranjanje e-vsebin.
- Avtorske pravice in varstvo pravic avtorov e-vsebin.
- Osveščanje in usposabljanje ustvarjalcev in institucij, ki hranijo e-vsebine.

Nadaljevanje dela za dosego predlaganih ciljev
(okvirno do septembra 2013)

Hvala za pozornost!

Tatjana Hajtnik, Arhiv RS

Vodja delovne skupine za dolgotrajno ohranjanje e-vsebin